БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 10 (4516). | 15 январь, 1971 йил, ЖУМА | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ, АРАБ СОЦИАЛИСТИК ИТТИФОҚИНИНГ РАИСИ

АНВАР САДАТГА

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ

МАҲМУД ФАВЗИЙГА

ҚОҲИРА ШАҲРИ

Мамлакатингизнинг ҳаётидаги тарихий воқеа—Асвон гидроэнергетика комплексининг расман ишга туширилиши муносабати билан сизларни ва дўстона Бирлашган Араб Республикасининг халқини барча совет халқи номидан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети номидан сидқидилдан табриклаймиз. Жамол Абдул Носирнинг номи билан чамбарчас боғланган бу улуғвор иншоот қуриб битказилиши Бирлашган Араб Республикаси экономикасини ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлиб, республиканинг саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тез ўстириш учун мустаҳкам замин, БАРни индустрияләштириш йўлидаги жуда муҳим босқичдир.

Асвон гидроэнергетика комплексининг қуриб битказилиши дўстона Миср халқининг катта ғалабасидир. Миср халқи империализмнинг кирдикорликларига қарамай, араб халқининг машҳур фарзанди Жамол Абдул Носир васиятларига амал қилиб, бундан буён ҳам ўзи танлаб олган озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидан боришга аҳду паймон қилгандир. XX асрнинг энг улкан иншоотларидан бири бўлмиш Асвон гидроэнергетика гиганти араб—совет дўстлигининг чинакам рамзи, ривожланаётган ёш давлатларнинг социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги нақадар самарали ва унумли бўлишига яққол далилдир.

Совет Иттифоқи доимо мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни барча чоралар билан мустаҳкамлаш йўлидан бораётганлигини яна бир бор тасдиқлаш учун шу фурсатдан фойдаланиб қоламиз.

Сиз, Бирлашган Араб Республикасининг дўстона халқига БАРни бундан буён социал иқтисодий ривожлантириш йўлида. Исроилнинг империалистик агрессиясига қарши курашда адолат ва озодлик идеалларининг тантанаси учун, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилиши учун янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Л. БРЕЖНЕВ. Н. ПОДГОРНИЙ. А. КОСИГИН.

Москва, 1971 йил, 14 январь.

МЕҲНАТ ЗАРБДОРЛАРИ

ОҲАНГАРОНДАГИ кўмир разрези ва 9-шахтанинг азамат ишчи-хизматчилари КПСС XXIV съезди шарафига авж олган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ишлаб чиқариш суръатини тобора оширмоқдалар. Барча бригада ва сменалар съездолди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, квартал план топшириғини муддатидан илгари бажариш учун курашни тобора қизитяпти. Бунда 9-шахтанинг илғор шахтёрларидан бири Имомали Абубакиров бошқаларга намуна бўлмоқда.

Кўмир разрезининг экскаватор-машинисти Абдумалик Ғафуров эса смена топшириқларини 130—140 процентгача адо этиб, съезд шарафига ўз зиммасига олган юксак мажбуриятини муддатидан илгари бажариш учун ғайрат билан ишлаётир. Суратда ўртоқ А. Ғафуровни кўриб турибсиз.

*ЎТГАН БЕШЙИЛЛИК ТАЖРИБАЛАРИ.

*ЧОРВАЧИЛИК—ХЎЖАЛИКНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ.

*ОЛМАЛИҚНИНГ КАТТА ОДИМИ.

*ПИСКЕНТ РАЙОНИ 1971—75 ЙИЛЛАРДА.

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

Моддий бойлик яратиш йўлида астойдил меҳнат қилаётган, халқ дастурхонини тўкинсочин этиш учун курашаётган қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1970 юбилей йилини муваффақиятли якунладилар. Якунлар жамланган ҳозирги пайтда область чорвадорлари эришган ютуқлар ҳам қувонарли. Колхоз ва совхозлар беш йиллик топшириқларини шараф билан бажардилар. Саккизинчи беш йилликда область чорвадорлари давлатга 102 минг тонна, ёки пландагидан 8,3 процент кўп гўшт, 19 процент кўп сут, мўлжалдагидан анча зиёд тухум ва жун етказиб бердилар. Бунга улар жамоат чорвачилигини ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш учун ҳаракат қилганликлари туфайли эришдилар.

Партиямиз XXIV съездига тайёргарлик кўрилаётган, ҳар бир совет кишиси тарихий кунга муносиб совға тайёрлаш иштиёқида фидокорона меҳнат қилаётган янги беш йилликнинг дастлабки кунларида чорвадорлар маҳсулотни янада кўпайтириш, бунинг учун қиш фаслида молларни тўйимли ва ширали озуқалар билан боқишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Янги беш йилликнинг биринчи ойидан бошлаб областимиздаги кўпгина илғор хўжаликлар давлат қабул пунктларига юқори семизликдаги молларни топшириб давлатга гўшт сотиш квартал планини бажарганликлари ҳақида рапорт бераётирлар. Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Калинин районидаги «Ленин йўли», Ленин номли ва шуларга ўхшаш колхозларда гўштга топширилган молларнинг тирик вазни 350—370 килограммдан тош босмоқда.

Чорвачиликни ривожлантиришда ва маҳсулдорлигини оширишда ўтган йили Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма», Свердлов номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», колхозлари, Оржоникидзе районидаги «Дўрмон» совхози, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Янгийўл районидаги «Чиноз» совхоз-техникуми ва шулар сингари кўпгина илғор хўжаликлар белгиланган план ва мажбуриятларни ошириб адо этаётирлар.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришда катта ютуқларга эришаётган хўжаликлар билан бир қаторда, бу соҳага яхши эътибор бермаётган хўжаликлар ҳам борки, улардаги аҳволнинг қониқарли бўлмагани учун давлатга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришда умумий юксалишга эришиб бўлмаётир.

Ем-хашак экинларини экиш, улардан мўл ҳосил етиштириш соҳасида олиб борилаётган ишлар талабга тўла жавоб бермайди. Область бўйича ўтган йилларда суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 73,3 центнердан беда, 256 центнердан маккажўхори кўкпояси, 311 центнердан хашаки лавлаги олинганлиги жуда ачинарли ҳолдир.

Бунинг устига бир қанча районларда, айниқса, Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ, Янгийўл районлари хўжаликларида ем-хашак экинлари экиладиган майдон кейинги йилларда кескин камайтириб юборилган. Бундай экинлар кўпинча яхши ерларга эмас, кам ҳосил берадиган майдонларга экиладики, натижада сарфланган меҳнат, харажат қопланмай қолади.

Районларнинг партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари чорвачиликни ривожлантириш учун биринчи навбатда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш зарурлигини унутмасликлари, бу соҳада илғорлар тажрибасини оммалаштириб, ем-хашак экинларини аралаштириб экиш каби прогрессив усулни қўлланишлари, шу йўл билан қиш учун ва йилнинг ҳамма фаслида молларга единриладиган ем-хашак базасини мустаҳкамлашга эришишлари зарур.

Янгийўлдаги «Чиноз» совхоз-техникумида ана шундай қилинаётганлиги сабабли сигирлардан кўплаб сут соғиб олинмоқда, давлатга гўшт учун топширилаётган молларнинг семизлиги фақат юқори даражада бўлмоқда. Бу совхозда ҳар гектар ердан 130—140 центнердан беда, кўплаб маккажўхори кўкпояси ва хашаки лавлаги йиғиб олинмоқда. Совхоз тайёрлаган ем-хашак ўз молларига йилнинг ҳамма фасли учун бемалол етмоқда.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари чорвачиликни ҳозирги кун даражасида ривожлантириш учун биринчи навбатда молларнинг наслини яхшилашга, ем-хашак базасини мустаҳкамлашга чорва фермаларида ўз касбини севган ва бу ишга кўнгил қўйган кадрларни танлашга жиддий эътибор беришлари керак.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида чорвачиликни ривожлантириш асосий масалалардан эканлиги алоҳида таъкидланди. Партия ва ҳукуматимиз чорва маҳсулотлари харид нархини ошириш тўғрисида муҳим қарор қабул қилдилар. Пленумда белгиланган тадбирларни амалга ошириш ҳар бир чорвадорнинг ватанпарварлик бурчидир.

Моллар сонини кўпайтириш билан бирга уларнинг наслини яхшилаш асосий шартлардан ҳисобланади. Айрим хўжаликларда соғин сигирлар сони планда мўлжалланган миқдорда бўлади-ю, лекин улардан сут соғиб олиш талабга жавоб бермайди. Чунки ана шундай хўжаликларнинг раҳбарлари наслдор сигирларни кўпайтириш ҳақида чинакамига ўйламайдилар. Фермада мол сони бут бўлгани билан кам миқдорда сут соғиб олинса, бундай жойда чорвачилик фойда келтирадиган соҳа бўлмай, хўжаликнинг бошқа соҳасидан келган даромадга мутеъ бўлиб қолади.

Чорвадорлар янги беш йилликда ем-хашак экинлари ҳосилдорлигини кескин оширишлари, бу экинлар майдонини кенгайтиришлари ва экинларни қўшиб экишни кенг тажриба қилишлари зарур. Шунингдек, моллар туёғини кўпайтириш, уларни семиртириб боқишга эътибор бериш, чорва маҳсулотлари таннархини камайтириш учун фермалардаги ишни кўпроқ механизациялаштириш муҳим вазифалардан ҳисобланади.

Жонажон партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди бўладиган 1971 йилда областимизда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини, шу жумладан чорвачиликни ҳар тарафлама ривожлантирайлик. Бу йил область колхоз ва совхозларида ҳар бир сигирдан 2500 литрдан сут соғиб олинишига эришайлик.

Съезд очиладиган кунгача давлатга чорва маҳсулотлари етказиб бериш квартал планини ошириб бажариш жанговар вазифадир. Бунинг учун қиш кунларида молларни тўйдириб боқишга, уларнинг парваришини яхшилашга, энг муҳими чорвадорларга қулай шароит яратиб беришга айниқса эътибор қилайлик. Район партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг ходимлари чорвадорлар ўртасида социалистик мусабақани кучайтиришга, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштиришга, бунда Оққўрғон район колхоз ва совхозлари бошлаган ташаббусни кенг ёйишга алоҳида аҳамият беришлари керак.

Оққўрғонликлар ажойиб ватанпарварлик ташаббуси бошладилар. Улар 1971 йилда давлатга кўплаб пахта, каноп ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириб бериш билан бирга, чорвачилик маҳсулотларини ҳам кўпайтириш тадбирларини белгиладилар ва бошқаларни ана шундай ишлашга чақирдилар.

Тошкент область чорвадорлари ҳамиша ўз сўзлари устидан чиқиб келган меҳнатсевар ва тадбиркор бўлганлари учун ҳам янги беш йилликнинг дастлабки йили топшириқларини муваффақиятли адо этадилар. Бунинг учун барча тадбирларни кўрадилар ва ички резервларни қидириб топиб, улардан оқилона фойдаланадилар.

ЙИЛИМИЗ ЯКУНЛАРИ ҲАҚИДА МУЛОХАЗАЛАР

ИЛҒОР УСУЛЛАР САМАРАСИ

«Узбекшахтострой» тресті областимизнинг илғор қурилиш ташкилотларидан ҳисобланади. Республикамиз кочегаркаси ҳисобланган Оҳангарон шаҳрини қадоқ қўллари, фидокорона меҳнати, ақлзаковати билан барпо этган ва ҳуснига-ҳусн қўшаётган трест бинокорлари давлат планларини доим ортиғи билан адо этишмоқда. Капитал маблағ ўзлаштириш йилдан-йилга кўпаймоқда. Янги-янги корхоналар, иншоотлар, уй-жойлар тобора кўп бунёд этилаяпти.

Бунёдкорлар сўнгги беш йиллик йилларида ҳам жуда самарали ишлашди. Планни муддатидан анча илгари адо этдилар. Қўшимча бир неча миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Юбилей йили топшириғини ҳам областимиз қурилиш ташкилотлари ўртасида биринчилар қатори бажардилар. Қурилишнинг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам яхшиланди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш таннархини камайтириш, материални тежаб-тергаб сарфлашда дуруст натижаларга эришилди.

Трест коллективи меҳнатининг бундай унумли, сифатли бўлишига ёрдам бераётган омиллар жуда кўп. Хўжалик ҳисоби аксарият комплекс бригадаларда қўлланилмоқда. Қатор участкалар ва бошқармалар ҳам уни жорий қилишган. Бу ҳар бир бинокор меҳнатининг самарали бўлишига, материалларнинг тежаб-тергаб сарфланишига олиб келаяпти. Чунки хўжалик ҳисоби асосида ишлашдан биринчи навбатда қурувчиларнинг ўзлари манфаатдор. Шу билан бирга меҳнатга ҳақ тўлашнинг прогрессив усуллари қўлланилаяпти. Аксарият бинокорлар аккорд-мукофот системаси асосида ишламоқдалар.

Трест раҳбарлиги қурилиш ишлаб чиқаришини бошқаришни такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор бермоқда. Чунки қурилиш ишлаб чиқаришининг йилдан-йилга мураккаблашиши ва кенгайиши шуни тақозо этмоқда.

Ҳафталик-суткалик график ҳам худди шу мақсадда жорий қилинди. У трестнинг барча бўлинмаларида қўлланилаяпти. Бу усулнинг қатор афзалликлари бор. Графикни қўлланиш меҳнат унумдорлигининг ошишига ёрдам бермоқда. техник персонал объектларга зарур материалларни етказиб бериш билан шуғулланишдек ўз вазифаларига кирмовчи юмушдан озод бўлдилар.

Қурилиш давомида вужудга келган ташкилий ва техник нуқсонлар зудлик билан бартараф этиладиган бўлди. Ишлаб чиқариш технологиясини, иш жойини ташкил этишни такомиллаштиришга кўпроқ эътибор бериш имкони туғилди. Ҳафталик-суткалик график бўйича қурилиш ишлаб чиқариши диспетчерлик пункти томонидан оператив бошқариляпти. Бу билан қурилиш ишлари суръатини ошириш ва объектларини белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш мумкин бўлмоқда.

Тармоқ планлаштириш усулини қўлланиш ҳам ишлаб чиқаришни бошқаришни такомиллаштиришда муҳим давр бўлди. Планлаштиришнинг бу усули қўлланилгач, ҳисоблаш техникаси воситаларидан фойдаланишга имкон туғдирди. У биринчи бўлиб 3-қурилиш бошқармасида жорий этилди. Унинг натижаси жуда самарали бўлди. Бошқарма коллективи планни барча кўрсаткичлар бўйича анча ортиғи билан адо этди.

Яқиндан бошлаб қурувчилар лексиконида қурилишни бошқаришнинг автоматик системаси деган ибора пайдо бўлди. Бинокорлар бу системага катта ишонч билан қарамоқдалар. Бунинг боиси маълум. Уни қўлланиш билан қурилишнинг барча тармоқлари фаолиятига оқилона раҳбарлик қилиш имкони туғилади. Чунки, агар трест—бош пудратчи амалга ошираётган барча объектларда иш аниқ бошқарилмаса, ҳатто моддий-техника таъминоти яхши йўлга қўйилган бўлса ҳам, қурилиш-монтаж ишларини ишга туширилиши лозим бўлган объектларда марказлаштириш, демак бу объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишнинг уддасидан чиқиб бўлмайди. Қурилиш ишлаб чиқаришининг индустрия, ишларнинг механизация даражаси, поток усулларини жорий қилиш ва қурилиш ташкилотларини ихтисослаштиришнинг кенгайиб бориши барча ишлаб чиқариш жараёнларини олдиндан ишлаб чиқилган график бўйича оператив бошқаришни талаб этади. Бундай бошқариш объектларни қуришда иштирок этаётган барча қурилиш ташкилотларининг ишини бир-бирига мустаҳкам боғланган ҳолда боришини таъминлайди.

Практика қурилишни бошқаришнинг автоматик системаси планлаштириш ва бошқаришнинг шу вақтгача қўлланилаётган усулларига нисбатан жуда кўп афзалликларга эга эканлигини кўрсатди. Шунинг учун ҳам трест раҳбарлиги бу прогрессив технологияни 1970 йилдаёқ жорий қилишга киришди. Бу усул биринчи бўлиб 3-қурилиш бошқармасида қўлланила бошланди. Орттирилган тажриба асосида уни бу йил трестнинг барча бўлинмаларига ёйилади. «Узбекшахтострой» тресті шу йилнинг 1 январидан бошлаб планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усулига ҳам ўтади. Автоматик системанинг жорий қилиниши, шубҳасиз, янгича ишлашда жуда қўл келади.

Қурилиш ишлаб чиқаришини бошқаришнинг автоматик системасида барча қурилиш жараёнларининг алоқасини яққол кўрсатувчи тармоқ графиги асосий элемент бўлиб хизмат қилади. Планлаштиришнинг юксак даражада объектив ва оператив бўлишига ҳисоблаш техникаси, жумладан электрон-ҳисоблаш машинаси ёрдам беради.

Бундай машиналардач фойдаланганда ҳар бир объект бўйича қурилиш ишларини олиб боришнинг энг маъқул вариантлари аниқланади. Ҳозир трестда бу усулни ишлаб чиқиш ва қўлланиш билан илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш ташкилотларининг бир группа мутахассислари шуғулланишаяпти. Бу қурилиш практикаси учун янгиликдир. Ўзбекистонда биринчи бўлиб жорий қилинмоқда. Шунинг учун ҳам унинг ўзига яраша қийинчиликлари бўлади. Бу усулнинг жуда кўп вариантларидан энг самаралисини аниқлаш керак. Лекин, уни қўлланиш яхши самара беради.

В. ЎЛМАСБОЕВ.

ОЛМАЛИҚ химия комбинатининг аҳил коллективи шу кунларда КПСС XXIV съезди шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаб, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини оширмоқда. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиларидан (чапдан ўнгга) Света Пелевиненко, Унсин Ҳамидова ва Валентина Ткачёва ўртоқлар.

Ж, РАЗЗОҚОВ фотолари.

ОЙ ЮЗИДА 2930 МЕТР ЙЎЛ БОСИЛДИ

Олис космик алоқа маркази, 13 январь. (ТАСС). Бугун соат 1 дан 30 минут ўтганда туғаган ва олти соат давом қилган алоқа сеансида илмий ўлчашлар ўтказилиши билан бирга луноход навигацияси ва уни ҳайдаш методлари ҳам пишиқтирилди.

Жумладан, луноходнинг Қуёшга нисбатан турли вазиятларда бажарилган ҳаракат процессида Ой юзидаги мўлжалларга ҳамда луноход корпусининг характерли деталларидан тушган сояларга қараб луноход курсини аниқлаш методлари пишиқтирилди.

Даставвал ўзи юрадиган аппарат Ойдаги денгизларнинг энг текис участкалари учун типик ҳисобланилган юзлар бўйлаб ҳаракат қилди, шундан сўнг диаметри уч метрдан ўтиз метргача борадиган кратерлар сони кўп зонага кирди. Луноход шу зона миқёсида ҳаракат қилиб юриш сифати яхши эканлигини кўрсатди. Тўхтатилганидан сўнг телевизион манзаралар сурати олинди.

Сеанс чоғида 553 метр йўл босиб ўтилди. Луноход ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал равишда ишлаб турди. Ўзи юрадиган аппарат Ой юзида ишлайбошлагандан бери босиб ўтган жами масофаси 2930 метрга боради.

13 январдан 15 январгача бўлган вақтда илмий ўлчашлар бажариш кўзда тутилади. Шу пайтда луноход ҳаракат қилдирилмайди. Чунки Қуёш Ой уфқига нисбатан баланд вазиятда бўлиб, Ой юзидаги телевизион тасвирларни унча яққол кўрсатмайди.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Беш йилликнинг сўнгги йилида Пискент районидаги 1-«Пискент» совхозининг чорвадорлари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар, юбилей йилида давлатга 7250 центнер сут топшириб, йиллик планни ошириб бажаришди.

Айниқса сут соғувчи Лутфия Юсупова юқори кўрсаткичларга эришди. У ўз боқимидаги 27 бош сигирнинг ҳар биридан пландаги 2150 литр ўрнига 2800 литрдан сут соғиб олди. Лутфиянинг мусобақадоши Фотима Закиева ҳам ўз боқимидаги 30 бош сигирдан 78 минг килограмм сут соғиб олиб дугонасидан орқада қолгани йўқ.

Совхоз чорвадорлари юбилей йилида гўшт етиштиришда ҳам яхши натижаларни қўлга киритдилар. Тайёрлов пунктларига 210 тонна гўшт етказиб берилди. Гўшт етиштиришда чўчқачилик асосий манба ҳисобланади. Совхоз бўйича йил давомида ҳар бир она чўчқадан ўртача 28 тадан чўчқа боласа олишга эришилди. Ўз касбини севиб меҳнат қилаётган Зина Сковородина 12 бош она чўчқадан 350 бош чўчқа боласи олди. Шунингдек, совхозда жун тайёрлаш ҳам яхши якунланди. Энг яхши чўпонлардан Парда Йўлдошев ўз отаридаги 530 бош қўйдан 2,5 килограммдан жун қирқиб олди.

Чорвадорлар бундай муваффақиятга чорвачиликнинг моддий базасини ҳар томонлама мустаҳкамлаётганликлари эвазига эришмоқдалар. Улар ёз ойларида ҳар бир чорва молига етарли озуқаларни жамғариб қўйишмоқда. Ўтган йили қиш ойларига мўлжаллаб 2250 тонна дағал хашак, 3300 тонна силос ва талайгина миқдорда озуқа лавлагиси жамғариб қўйишди.

Совхоз чорвадорлари Пахтаобод, Ромитон, Шуманай ва Оққўрғон райони меҳнаткашларининг ташаббусига қўшилиб КПСС XXIV съезди шарафига янги социалистик мажбурият олишди.

Улар давлатга тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилига белгиланган 6500 ўрнига 7000 центнер сут топшириш, совхоз бўйича пландаги 7900 ўрнига 8750 центнерга етказишга аҳд қилишди. Ҳар бир соғин сигирдан пландаги 2200 ўрнига 2500 литрдан сут соғиб олинади. Давлатга 200 ўрнига 210 тонна юқори сифатли гўшт топширилади. Чорва моллари сонини кўпайтириш учун ҳам барча тадбирлар кўрилади. 355 ўрнига 395 бош бузоқ, 1450 ўрнига 1600 қўзи, 1400 ўрнига 1800 бош чўчқа боласи олишга эришилади. Ҳар юз бош қорамолдан пландаги 78 ўрнига 90 бошдан бузоқ олиш учун курашилади.

Чорвачиликнинг озуқа базасини янада мустаҳкамлаш учун ҳамма тадбирлар кўрилади. 1971 йилда пландаги 1610 ўрнига 2000 тонна дағал хашак, 2800 ўрнига 3500 тонна силос, 400 ўрнига 500 тонна озуқа лавлагиси тайёрланади. Совхоз чорвадорлари ўз устиларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун шу кунларда қизғин меҳнат қилмоқдалар.

ИЛҒОР СУТ СОҒУВЧИЛАР

Ўртоқ Н. Никифирова, А. Тарасенко, М. Кладовалар **Оржоникидзе районидаги «Химик» совхози**нинг илғор сут соғувчиларидир. Улар ҳар бир соғин сигирдан 2580 литрдан ошириб сут соғиб топширишяпти.

Хўжаликда илғор сут соғувчилар меҳнати туфайли давлатга сут сотиш юзасидан берилган беш йиллик план 114 процент бажарилди. Чорвадорлар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, партиямиз XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ҚОҲИРАГА КЕЛДИ

ҚОҲИРА, 13 январь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний расмий визит билан Қоҳирага келди. У, Асвон гидротехника комплекси қурилиши тугалланиши муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда ҳам иштирок этади.

Қоҳира аэродромида Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳларини БАР Президенти Анвар Садат ҳамда Бирлашган Араб Республикасининг бошқа раҳбарлари кутиб олишди.

ХЎЖАЛИККА ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИ САМАРАСИ

Шаҳримиз коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган конференциясида биз ўтган беш йилликда ва ҳисобот даврида бажарилган ишларга якун ясадик.

КПСС XXIII съездидан кейинги давр Олмалиқ учун юксалиш даври бўлди. Ҳар соҳада ажойиб муваффақиятлар қўлга киритилди, шаҳар меҳнаткашларининг сиёсий активлиги ошди, ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларнинг янгича услуб ва методлари таркиб топди.

Ҳозирги пайтда шаҳар саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида 5009 коммунист меҳнат қилмоқда. Сўнгги уч йил мобайнида улар сафи меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда бошқаларга ўрнак бўлаётган, давлат планларини бажаришда ва техника тараққиёти учун курашда жонбозлик кўрсатаётган 775 илғор кончи ва металлург, бинокор ва транспортчи ҳисобига ўсди. Бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар билан ишлашда тажрибада синалган услуб ва методларга амал қилмоқдалар. Иш перспектив план асосида ташкил этилаётганлиги учун ҳам партия йиғилишлари ролини ошириш, коммунистлар активлигини ўстириш, омма эътиборини бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратиш имкони туғилмоқда.

Шаҳар партия комитети КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб партия ташкилотлари структурасини такомиллаштирди. **Эндиликда 98 та бошланғич, 129 та цех партия ташкилотлари, 217 та партия группаси ишлаб турибди.** Шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотлари ва партия группалари жанговарлик қобилиятини ошириш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширди. Илғор партия ташкилотлари тажрибасини оммалаштириш, секретарлар семинарини ўтказиш, коммунистлар ҳисоботини тинглаш одат тусига кириб бормоқда.

Партия ташкилотлари ишининг жонланганлиги хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш имконини яратди. Зотан, хўжаликка партия раҳбарлиги такомиллашди. **Ўтган беш йилликда олиб борилган катта партиявий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар туфайли шаҳарда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 2,5 мартадан кўпроқ ошди.** Корхоналарнинг асосий ишлаб чиқариш фонди 153,1 миллион сўмга кўпайди. Қўрғошин кони, «Сантехлит» заводи, бинокорлик материаллари комбинати, Олмалиқ геология-разведка экспедицияси, 4-авторемонт заводи каби ўнлаб корхоналар беш йиллик топшириғини муддатидан анча олдин адо этдилар. **Беш йил мобайнида планга қўшимча равишда 11,5 миллион сўмликка яқин саноат маҳсулоти тайёрланди.**

Биз бу муваффақиятларга, энг аввало, ишчи ва хизматчилар ижодий активлигини ошириш, меҳнатга коммунистик муносабат ҳиссини кучайтириш йўли билан эришдик. Эндиликда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини тўла механизациялаш ва автоматлаштириш, мавжуд ишлаб чиқариш фондларидан унумли фойдаланишга алоҳида эътибор бериладиган бўлиб қолди.

Сўнгги уч йил ичида янги техника ва технологияни жорий этиш юзасидан корхоналарда 260 та тадбир амалга оширилди. НОТнинг 420 та плани, рационализатор ва ихтирочиларнинг 1660 та таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу янгиликлар бир неча миллион сўмлик материал ва хом ашёни тежаб қолиш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги ўсиб, маҳсулот таннархи сезиларли даражада арзонлашди. **Биргина юбилей йилида саноатимиз 1967 йилга нисбатан 2,4 марта кўп фойда олди.**

Илғорлар тажрибасини оммалаштириш ва ишчилар малакасини ўстириш ҳам муваффақиятлар гарови бўлмоқда. В. И. Ленин номидаги кон-металлургия комбинати партия комитети бу масалага алоҳида эътибор билан қараяпти. Корхонада прогрессив иш методларини қўлланаётган ишчилар оз эмас. Сараловчи флотатор А. Рамазонов, экскаватор машинисти А. Богданов, фрезерчи В. Сафронов каби ишчилар меҳнатни ташкил этиш, материал ва хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан бой тажриба тўплаганлар. Ўтган йили шундай илғорлардан 9 кишининг тажрибаси оммалаштирилди.

Корхона цехларида ташкил этилган 17 та илғор тажриба мактабида қисқа вақт ичида 442 киши ўқиб чиқди. 5170 киши қўшимча касб эгаллади, бир неча ишчи ўз малакасини оширди. Ҳозир шаҳардаги 18 та цех ва корхона, 94 та сменада ҳам худди шундай илғорлар мактаби ўз машғулотларини олиб бормоқда.

Ишчилар малакасининг ошиб бораётганлиги натижасида ишлаб чиқаришга кўпроқ янгиликлар киритиш, қўл меҳнатини тобора қисиб чиқариш имкони туғилмоқда. Шаҳар меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг тежамкорликка даъват этувчи Хатини қизғин муҳокама қилиб, 1900 та тадбирни амалга оширишга тавсия қилдилар. Ҳозир бу таклифлар муваффақиятли жорий этилмоқда.

Шаҳар партия комитети саноатда ишлаб

Съезддан съездгача

чиқариш самарадорлигини ошириш учун курашиш билан бирга қурилишлар кўламини кенгайтириш, объектларни тезроқ ишга тушириш устида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Бинокорларимиз ўтган беш йилликда ажойиб тажриба тўпладилар. Икки йилда иккита заводнинг ишга туширилганлиги ҳам бунга яққол мисол бўла олади.

КПСС XXIII съезди Директиваларида «Олтинтопган қўрғошин-рух ва мис комбинати кенгайтирилиб, бу ерда концентрлаштирилган минерал ўғитлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилсин» деб уқтирилган эди. Партия съездида белгиланган бу вазифа бинокорларимиз учун асосий иш программаси бўлиб қолди. Улар рангли металлургия саноати учун қўшимча ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш билан бирга концентрлаштирилган минерал ўғит ишлаб чиқарувчи аммофос заводи қуришни ҳам бошлаб юбордилар. Завод ниҳоятда қисқа муддат ичида — бир йил мобайнида фойдаланишга топширилди. Олмалиқдан бор-йўғи 30 километр наридан келтирилаётган Қоратов фосфарити завод учун асосий хом ашё бўлиб қолди. Ҳозирги кунда завод цехларида сифатли минерал ўғитлар ишлаб чиқарилиб, пешма-пеш пахтачилик хўжаликларга жўнатиб турилибди.

Ленин юбилейи йилида бинокорларимиз яна бир зафар қучдилар. Улар рух заводини ҳам ишга туширишга муваффақ бўлдилар. Бинокорлар ва монтажчилар бир йилдан ҳам камроқ вақт ичида улкан ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. **Бу объект қурилишида 7000 минг кубометрдан ортиқроқ тупроқ шағал ва ер ишлари бажарилди. 60 километрлик трубопроводлар ётқизилди, 3,5 минг кубометр йиғма-темир бетон, 4,5 минг тонна метall конструкциялари монтаж қилинди. Йирик технологик асбоб-ускуналарнинг ўзидан 1,5 мингдан кўпроғи ўрнатилди.**

Олмалиқ шаҳар партия комитети ҳар иккала объект қурилишида ўз штабларини ташкил этди. Бу штабларга аъзо бўлган мутахассислар, партия ходимлари ишнинг бир маромда боришини таъминладилар. Шуни айтиш кифояки, **кейинги йиллар мобайнида бинокорлар ва монтажчилар 168 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштирдилар.** Бунинг эвазига 16 та ишлаб чиқариш цехи ва корхона қуриб битказилди. Улар орасида химия ва рух заводларидан ташқари мис эритиш заводининг комплекси, мис бойитиш фабрикасининг бешинчи секцияси, олтингугурт кислотаси цехи, цемент комбинатининг асбоцемент трубалари цехи каби йирик ишлаб чиқариш участкалари бор.

Бинокорлар айни пайтда турар-жойлар, маданий-маиший бинолар қурилишини ҳам жадал суръатлар билан олиб бордилар. **Сўнгги йиллар мобайнида шаҳримизда 2500 ўринли учта мактаб, 1120 ўринли тўртта болалар боғчаси, 116,8 минг квадрат метр турар-жой, шифохоналар, химчистка фабрикаси ва бошқа маданий-маиший объектлар бунёд этилди.**

Бинокорларимиз олдида янги беш йилликда улкан вазифалар турибди. Улар дастлабки йилларда 92 минг квадрат метр турар-жой, 840 ўринли учта болалар боғчаси, 500 ўринли, ошхона ва кафе, 120 ўринли шифохона ва бошқа объектларни фойдаланишга топширишлари керак. Шаҳримизнинг саноат зонасида ҳам қўшимча объектларни ишга тушириш давом этади. Партия ташкилотлари йил бошиданоқ бинокорлар диққат-эътиборини планга киритилган барча объектларни ўз вақтида қуриб битказишга қаратмоқдалар.

Партия ташкилотлари хўжаликка раҳбарликни такомиллаштириш билан бир қаторда ўтган беш йиллик якунларини кенг пропаганда қилишга ҳам алоҳида эътибор бераяптилар. Ҳозир шаҳримизда 62 та сиёсий мактаб, 112 та марксизм-ленинизм асослари мактаби, 54 та назарий семинар, марксизм-ленинизм университети машғулотларига 4400 коммунист жалб этилган. 239 пропагандист коммунистлар сиёсий онгини оширишда, илғор фан ва техника ютуқларини пропаганда қилишда жонбозлик кўрсатмоқда. Бундан ташқари шаҳар корхоналарида ва қурилиш ташкилотларида ҳам 1787 агитатор ва сиёсий ахборотчи иш олиб бормоқда. Улар ўз машғулотларида беш йиллик якунларини кўпроқ тилга олмоқдалар. Қўлга киритилган ютуқлар сирини баён қилмоқдалар.

Ўтган беш йиллик якунларини умумлаштириш ва тўпланган тажрибаларни кенг оммалаштириш янги беш йилликда яна ҳам қувончлироқ самараларни қўлга киритиш имконини беради. Шаҳар меҳнаткашлари янги йилнинг бошлариданоқ зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Жонажон партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган мусобақа барча жойларда тобора кенг қулоч ёзмоқда. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб янги йилнинг дастлабки квартал планини муддатидан бир ҳафта олдин адо этиш ва партия съездига муносиб меҳнат совғалари ҳозирлаш иштиёқида меҳнат қилмоқда.

Г. ЧУРШУКОВ,
Олмалиқ шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари.

---

*

ГЕННАДИЙ ЯКОВЛЕВ Тошкент авиация заводининг 4-участкасида бир неча йилдан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. Айни кунларда у партиямиз XXIV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, кунлик иш нормасини 120-130 процентдан адо этиб келмоқда. Суратда: ўртоқ Г. Яковлев.

Т. КАРИМОВ фотоси.

МАҲОРАТ МАКТАБЛАРИДА

Тошкент область партия комитети ва «Билим» жамиятининг область ташкилоти ташаббуси билан ташкил этилган лекторлик маҳорати мактабларида навбатдаги машғулотлар бўлиб ўтди. Атеист-лекторлар маҳорат мактаби машғулотида фалсафа фанлари кандидати И. Эрбўтаев «Диний сарқитларнинг сақланиб қолиши ва уларни тугатиш йўллари», Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг катта илмий ходими, фалсафа фанлари кандидати М. Усмонов «Қуръоннинг илмий танқиди», Тошкент политехника институти доценти М. Фаёзов «Ислом динининг ҳозирги замон шароитига мослашувини танқид» деган мавзуларда лекциялар ўқишди.

Турмуш маданияти ва ёшларни ахлоқий тарбиялаш лекторлик маҳорати мактаби машғулотида эса тарих фанлари кандидати, доцент С. Қурбонов «Халқаро коммунистик ҳаракат», ТошДУ донценти, фалсафа фанлари кандидати А. Абдусаматов «Ёшларни оилада атеистик руҳда тарбиялаш», медицина фанлари доктори, профессор А. Қодирова «Турмуш ва хотин-қизлар гигиенаси» темаларида лекция ва суҳбатлар ўтказишди.

Ш. ТЎЛАГАНОВ,
Тошкент область партия комитетининг лектори.

ТЕАТР ХОДИМЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Тошкентда икки кундан буён драма театрини ривожлантириш проблемалари юзасидан мунозара давом этди. Мунозарани Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон театр ходимлари кенгашининг иштирокчилари олиб бордилар.

Ижодий коллективларнинг намояндалари спектаклларнинг ғоявий савиясини ва бадиий қимматини ошириш йўлларини белгилар эканлар, режиссёрлар ва актёр кадрлар билан ишлашни яхшилашнинг муҳимлиги тўғрисида, театрларнинг драматурглар билан ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш ҳақида гапирдилар. Репертуарларни тузиш масалаларига, ҳозирги замон мавзусида ёрқин ва мукаммал асарлар яратишга катта эътибор берилди. Кенгаш қатнашчилари ўз сўзларида ҳозир театрлар КПСС XXIV съездига тайёргарлик муносабати билан қилаётган ишлари тўғрисида гапиришди.

Тошкент санъат арбоблари қардош республикалардан келган меҳмонларга ўзларининг энг яхши спектаклларини кўрсатишди. Улар Ҳамза номли академик драма театрида «Йўлчи юлдуз» ва «Алишер Навоий», Муқимий номли музикали театрда «Кумуш тўй» спектаклларини кўрдилар. М. Горький номли рус академик драма театри меҳмонларни ўзининг янги «Момо ер» спектаклига таклиф этди. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА КОММУНИСТЛАРИНИНГ БИРИНЧИ ЖУРНАЛИ

Одатда биз бирор нашрни қўлга олиб ўқир эканмиз, унинг тарихи билан камдан-кам қизиқамиз. Бироқ, большевистик матбуот тарихи Коммунистик партия ва Совет халқининг, инсониятнинг порлоқ идеаллари ғалабаси учун революцион курашининг тарихи демакдир. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали — «Ўзбекистон коммунисти»нинг тарихи ҳам ранг-баранг ва қизиқарлидир. Республикамиз жамоатчилиги ана шу журнал ташкил топган куннинг 50 йиллигини нишонламоқда.

Журнал тарихи гражданлар уруши ва Туркистонда совет ҳокимиятини ўрнатиш давридан бошланган.

1920 йил. Туркистон республикаси коммунистлари босмачи тўдаларни тор-мор этгач, тинч социалистик қурилишга киришдилар ва айни вақтда мавжуд партия матбуоти тармоғини кенгайтириш ҳақида ўйладилар. 1920 йилнинг 12—18 сентябрида Тошкентда бўлиб ўтган Туркистон Коммунистик партиясининг V съездида партия журнали нашр этиш ҳақида қарор қабул қилинди. Ўша йилнинг декабрида бу журналнинг биринчи сони «Коммунист» номи билан рус тилида 1500 нусхада босилиб чиқди. Журнал РКП(б) Марказий Комитетининг Туркистон бюроси ва Туркистон КП Марказий Комитетининг органи сифатида нашр этила бошланди.

«Коммунист»нинг биринчи сонида босилган редакцион мақолада журналнинг мақсад ва вазифалари баён қилинган эди: «Туркистон Коммунистик партияси ҳозиргача ўзининг марказий раҳбар матбуот органига эга эмас эди. Шу билан бирга бир томондан марказдан, иккинчи томондан, Туркистон воқелигидан маълум даражада узоқлашиб қолинганлиги партия журналини нашр этишни тақозо этди. Биз чиқараётган «Коммунист» ана шу камчиликни тўлдирмоғи зарур».

Журнал ўз саҳифаларида марксча-ленинча назария, партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар практикаси масалаларини ёритиш, партиянинг миллий сиёсати масалаларини оммага тушунтириб бориш, маҳаллий партия ташкилотлари, барча коммунистларга партиянинг бош йўлидан ҳар қандай оғувчиларга қарши курашда ёрдам бериш, республика хўжалик ва маданий ҳаётига оид турли масалаларни кенг ёритишга даъват этилган эди. Бошқача қилиб айтганда, янги журнал Туркистонда социализм ғалабаси учун курашда республика партия ташкилотининг қудратли қуроли, меҳнаткашларни янги ҳаёт қуриш учун актив курашга сафарбар этувчи муҳим восита бўлиши зарур эди.

1921 йилнинг 1 февралидан «Коммунист» журнали ўзбек тилида чиқа бошлади.

РКП(б) Марказий Комитетининг Туркистон бюроси ва Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари журнал ҳақида катта ғамхўрлик кўрсатдилар. Журналнинг редакцион коллегияси раиси қилиб республиканинг йирик партия арбоби, кенг ва чуқур маълумотли, бир неча хорижий тилларни яхши биладиган, Туркистон КП Марказий Комитетининг секретари Назир Тўрақулов сайланган эди. Кўзга кўринган партия ходимлари, журналистика иши билан яхши таниш бўлган кишилар редакцион коллегиянинг аъзолигига тавсия этилдилар. Журналнинг биринчи масъул муҳаррири қилиб большевик Зонин тасдиқланди. У Москвадаги партия нашрларида яхши журналистика мактабини ўтаб келган эди. Машҳур совет ёзувчиси Борис Лавренёв ўша йилларда журналнинг випускающийси бўлиб ишлаган.

Туркистон КП Марказий Комитетининг бюроси 1922 йилнинг март ойида «Коммунист» журналини қайта ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди. Ўша қарорга биноан журнал 1923 йилнинг 1 январидан «Коммунист йўлдоши» номи билан ўзбек, рус ва қозоқ тилларида нашр этила бошланди. Йирик ўзбек адиби, биринчи ўзбек совет романчиси Абдулла Қодирий бир вақтлар «Коммунист йўлдоши» журнали редакциясида масъул котиб бўлиб ишлаган эди.

1924 йилнинг октябрида Ўрта Осиё халқлари ҳаётида йирик тарихий воқеа рўй берди — миллий чегараланиш ўтказилди. Шунинг натижасида янги иттифоқчи ва автоном республикалар, жумладан Ўзбекистон ССР ташкил топди.

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ» ЖУРНАЛИ 50 ЁШДА

Табиийки, шундан сўнг журнални янгитдан қайта ташкил этиш зарурати туғилди. «Коммунист йўлдоши» журнали 1925 йилнинг май ойидан «Қизил марра» («Красный рубеж»), 1925 йилнинг сентябридан эса яна «Коммунист» номи билан чиқа бошлади. У энди ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюроси ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг органи сифатида ўзбек тилида нашр этила бошланди. Шу номда журнал 1953 йилгача чиқиб турди. Улуғ Ватан уруши даврида журнал маълум давр мобайнида чиққани йўқ. 1953 йил январидан эса унга «Ўзбекистон коммунисти» номи берилди, ҳозирга қадар у ана шу номда ўзбек ва рус тилларида нашр этилмоқда.

«Ўзбекистон коммунисти» журналининг тарихи қисқача ана шундай. Журналнинг ярим асрлик тарихи республика партия ташкилоти тарихи билан чамбарчас боғланган. Партия ва халқнинг янги ҳаёт учун кураши, республика ҳаётида рўй берган янги ҳодиса ва жараёнлар, сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг барча соҳаларида қўлга киритилган янгидан-янги муваффақиятлар журнал саҳифаларида ўз ифодасини топди.

«Ўзбекистон коммунисти» журнали ўзининг бутун тарихи мобайнида раҳбар партия органи сифатидаги вазифасини муносиб бажарди, раҳбар партия ташкилотларининг директива ва кўрсатмаларини усталик билан тарғиб қилди. Бунинг учун йиллар ўтиши билан саргайиб кетган журнал саҳифаларини варақлаб чиқсангиз журналда республиканинг йирик партия ходимлари, хўжалик раҳбарлари, жамоат арбоблари, олимлар, маданият намояндалари мунтазам иштирок этиб келаётганини кўрасиз.

Бир вақтлар журналда 1896 йилдан буён большевиклар партиясининг аъзоси, Владимир Ильич Лениннинг сафдоши, РКП(б) Марказий Комитети Туркистон бюросининг раиси бўлиб ишлаган Сергей Иванович Гусев, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Акмал Икромов, Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Советининг раиси Файзулла Хўжаев, республика Марказий Ижроия Комитетининг раиси Йўлдош Охунбобоев сингари кўзга кўринган партия ва давлат арбоблари ўз мақолалари билан актив иштирок этганлар.

Редакция ўз фаолиятида журналнинг авторлар активини ҳар томонлама кенгайтириш, биринчи навбатда партия ходимларини кенг жалб этишга ҳаракат қилиб келди ва ҳозир ҳам шу йўлни тутмоқда. Журналнинг тарихи ва ҳозир амалга ошираётган ишларимиз фикримизнинг ёрқин далилидир.

Журнал редакциясида партия журналистикасига садоқатли ва бу касбга зўр иxлос қўйган кўплаб ажойиб кишилар ишлаганини таъкидлаб ўтмасдан бўлмайди. Уларнинг айримлари ҳозирги вақтда масъул лавозимларда ишлаб турибдилар, баъзилар эса илмий ва педагогик ишлар билан шуғулланишмоқда. Баъзи ходимлар эса ҳозир орамизда йўқ. Редакция коллективи ўз ветеранларининг традицияларини авайлаб сақламоқда ва ривожлантирмоқда.

Янги беш йилликнинг муҳим масалалари билан ўқувчиларни таништириш мақсадида журналнинг ҳар сонида тематик мақолалар бериб борилмоқда. Журнал ходимлари ҳозирги босқичда коммунистик қурилишнинг энг муҳим проблемалари, экономика, оммани коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларини кенг ва чуқур ёритишга интилмоқдалар.

Республика меҳнаткашларининг иқтисодий islоҳотни муваффақиятли амалга ошириш учун курашини ёритиш ҳам журналнинг етакчи темаларидан бири бўлиб қолди.

Журналда Лениннинг назарий меросини тарғиб қилиш, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялаш, совет халқлари дўстлигини мустаҳкамлаш ва шу куннинг бошқа муҳим проблемаларига катта эътибор берилмоқда.

Албатта, ишимизда ҳали камчиликлар ҳам бор, босилаётган барча материаллар ҳам журналхонлар талабини тўла қондираётир, деб бўлмайди. Ана шуларни ҳисобга олган ҳолда биз партия матбуот ходимлари олдига қўйган юксак вазифалар даражасида ишлашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Ч. АБУТОЛИПОВ,
«Ўзбекистон коммунисти» журнали редакцион коллегиясининг аъзоси, тарих фанлари кандидати.

БЎСТОНЛИҚ районидаги 40-ўрта мактабда меҳнат таълими яхши йўлга қўйилган. Ўқувчи болалар устахоналарда слесарлик ва дурадгорлик ихтисослиги бўйича машғулот олиб борадилар. Ўқувчи қизларга эса тикувчилик ихтисослиги ўргатилмоқда.

Ёш чеварлар томонидан тикилган кийим-кечаклар бўйича кўргазма ҳам ташкил этилди. Суратда: ўқитувчи У. Ортиқалиева 6—«Б» синфида машғулот олиб бормоқда.

И. ПОРТНОВ фотоси.

ШИФОКОРЛАР УЧУН ҚЎЛЛАНМА

Шу кунларда китоб магазинлари жовонида «Медицина» нашриётида чоп этилган «Мувофиқлаштирилган реакцияларнинг актуал проблемалари» асарини кўриш мумкин. Китоб таниқли олим, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг ҳақиқий аъзоси профессор Комилжон Зуфаров қаламига мансубдир.

Асарда мувофиқлаштирилган процессларнинг актуал масалалари, жумладан, турли хил операциялар натижасида овқат ҳазм қилиш органлари, юрак-томир ва нафас олиш системаларида рўй берадиган ўзгаришлар ўз аксини топган.

Академик Комилжон Зуфаров китоби илмий ходимлар, медицина ва биология соҳаларида ишлаётган кишилар учун яхши қўлланма вазифасини ўтайди.

А. КИМ.

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ ҲАМКОРЛИГИ

«Билим» жамиятининг Тошкент область ташкилоти правлениеси партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди олдидан шаҳар ва қишлоқларда оммавий-сиёсий, тарғибот-тушунтириш ишлари олиб бориш мақсадида бир қатор тадбирларни белгилади. Бу тадбирларда меҳнаткашлар ўртасида ўқилаётган лекцияларда партиямиз ва совет халқининг съезддан-съездгача бўлган давр ичида қўлга киритган ютуқларини кенг пропаганда қилиш, жойларда кўплаб тематик кечалар ва учрашувлар ўтказиш кўзда тутилган.

Ана шундай учрашувлардан бири яқинда Оққўрғон районидаги Султон Сегизбоев номли совхозда бўлиб ўтди. Пойтахтлик олимлар—тарих фанлари кандидатлари Б. Маннонов, М. Нишонов, М. Юсуфхўжаев совхоз ишчилари ҳузурига меҳмон бўлиб келишди. Ишчилар олимларга хўжалик коллективининг юбилей йилида пахта, каноп, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида эришган муваффақиятлари ҳақида гапириб беришди, съезд шарафига олган ўз юксак социалистик мажбуриятлари билан таништирдилар.

Шундан сўнг олимлар давра аҳлига ер юзида булаётган воқеалар: янги уруш оловини ёқувчиларнинг ҳийла-ю найранглари, Африка, Лотин Америкаси халқларининг мустақиллик ва демократия учун миллий озодлик ҳаракатлари, Вьетнам, араб халқларининг империалистик агрессияга қарши олиб бораётган қаҳрамонлик кураши ҳақида батафсил гапириб беришди.

Учрашув охирида совхоз партия ташкилотининг секретари Х. Азимов сўз олди. Нотиқ олимларга пойтахт саноат корхоналарининг қишлоққа, хусусан, совхозга бераётган ёрдамини қизиқарли факт, мисоллар асосида айтиб берди. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», трактор заводи бошқа саноат корхоналарининг машиналари пахтакорлар оғирини енгил қилаётгани, тошкентлик олимлар ва иқтисодчилар совхоз ишларини тўғри планлаштиришда яқиндан ёрдам бераётганларини мамнуният билан таъкидлади.

«Ўроқ ва болға ҳамкорлиги» мавзуида ўтказилган бу учрашув тўпланганларда яхши taассурот қолдирди.

Ж. МЎМИНОВ,
«Билим» жамияти область ташкилотининг референти.

ГОЭЛРО — МАРКАЛАРДА

Атоқли рассом Л. Шматько йирик полотноларнинг муаллифи сифатида танилган. Мўйқалам устасининг «В. И. Ленин ГОЭЛРО картаси ёнида» деган асари айниқса диққатга сазовордир.

Бу полотно мамлакатимиздаги қатор бадиий эрмитажларда, санъат музейларида намойиш қилинган. Шу асар асосида репродукциялар тайёрланган. Рассомлар ижодий миниатюралари туркумидан чиққан альбомларда у ўз аксини топди. Алоҳида марка сифатида тарқатилган расм нусхалари коллекционерлар томонидан эъзозлаб сақланмоқда.

Ленинча ГОЭЛРОнинг 50 йиллик юбилейи муносабати билан полотно алоқа маркаларида яна ўз аксини топди. Мазкур маркалар муомалага чиқарилди.

ПИСКЕНТ ИСТИҚБОЛИ

Шу йил 7 декабрда Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Убекистон ССР составида янги районлар тузиш тўғрисида»ги Фармони чиқди. Шу Фармонга биноан областимизда Пискент райони тузилди.

Янги район меҳнаткашлари республика Олий Совети Президиумининг Фармонини қизғин маъқуллadилар. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ аҳолиси ҳақида қилаётган доимий ғамхўрлигининг янги намунаси деб билмоқдалар.

Бу саҳифада янги ташкил этилган Пискент районининг ўтмиши, бу ерда истиқомат қилаётган кишиларнинг ҳозирги фаровон ҳаёти ва янги районнинг истиқболи ҳақида ҳикоя қилинади.

РАЙОН партия комитетида Пискент районининг келажакдаги истиқболи ҳақида режалар тузил моқда.

ҚАДИМИЙ ВА НАВҚИРОН

ПИСКЕНТ шаҳрининг бунёд этилиш тарихи ўрта асрга тўғри келади. Ўша кезлари бу ерда 7 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилган. Фарғона водийси, Афғонистон, Ҳиндистон ва Хитойга кетаётган сайёҳлар, ҳунармандлар ва савдогарлар Пискент орқали ўтишган. Шаҳарда 20 та карвонсарой мавжуд бўлган. Пискент номи тожикча «Бист—кент» сўзидан келиб чиққан бўлиб, «Йигирма хонадон» деган маънони билдиради.

Тарих саҳифаларидан шу нарса маълумки, таниқли саркарда, машҳур қалам соҳиби Бобир бу ерларга қадам ранжида қилган. Бобир Шайбонийхон билан жанг қилиб юрган пайтларида, 1501—1502 йилларда Пискентда бўлган. Бу даврда Пискент Тошкент хони Маҳмудхоннинг қўл остида бўлиб, Бобирнинг ёзишича, Маҳмудхон Шайбонийхонга қарши кураш олдидан ўз лашкарини Пискентдан то. Бўкагача саф торттириб, кўрикдан ўтказган.

Ўтмишда бу ернинг аҳолиси азоб—уқубатларда ҳаёт кечирган. Безгак, тиф касаллари улар тинкасини қуритган. Қочонлардир Тошкентга келган сайёҳ И. Гейер ўзининг «Тошкентдан — Гавагача» китобида ўша кезларни эслаб шундай ёзади: «Пискент деган каттакон қишлоқдан бир куннинг ўзида 35—40 тобут чиққан пайтлар ҳам бўлган. Саид ва Муротали қишлоқлари аҳолиси оғир касалликлар билан тамомила йўқ бўлиб кетган. Ота—оналаридан жудо бўлган гўдаклар, қаровсиз қолган моллар қишлоқнинг қийғир-қийшиқ кўчаларида изғиб юришади...»

— Эндиликда ўтмишдаги кўримсиз Пискентдан ном-нишона қолмаган, — дейди шаҳар ижроия комитетининг раиси Маҳаммад Ғозиев.— Чор Россиясининг энг қолоқ ва қашшоқ қишлоғи ҳисобланган Пискент Совет ҳокимияти йилларига келиб социалистик шаҳарга айланди. Ота—боболаримиз давридан мерос бўлиб қолган охирги карвонсаройни ҳам яқинда текислатиб юбордик.

КОММУНИСТ Нури Бобоева кўп йиллардан бери райондаги болалар кутубхонасига мудирлик қилиб келмоқда. Нури опа ўз касбида чорак асрдан бери ишлаб ёшлар ўртасида зиё чашмасини тарқатишда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаяпти.

Маҳаммад ака Пискент шаҳрида охирги йилллар ичида олиб борилган яратувчилик ишлари, бунёдкорлик меҳнати билан банд бўлган меҳнаткаш шаҳарликлар ҳақида, уларнинг фаровон ҳаёти тўғрисида дили хушнуд гапирди.

Биргалашиб, шаҳар кездик.

Ленин кўчаси бўйлаб борамиз. Кенг ва равон асфальт йўлнинг икки ёқасида бир текис саф тортиб турар—жой бинолари қад кўтарган. Бу уйларда минглаб бахтиёр оилалар фаровон ҳаёт кечиришмоқда. Шу кўчада 300 ўринли «Октябрь» кинотеатри, маданият уйи, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати, икки қаватли «Баҳор» универмаги, саноат ва озиқ—овқат магазинлари, дорихона, алоқа бўлими, китоб магазинлари ишлаб турибди.

Дафъатан кран ҳайқириги эшитилиб қолди. Бироз юрган эдик, каттакон қурилиш майдонидан чиқиб қолдик. Иш қизгин. Қишлоқ бунёдкорлари қиш совуғи, изғиринга қарамай астойдил меҳнат қилишмоқда.

— Бу ерда уч қаватли меҳмонхона қурилмоқда, — тушунтирди Маҳаммад ака. — Шу йил фойдаланишга топширилади. Шаҳримизда бу кўплаб турар—жой ва маъмурий бинолар барпо этилаяти. Ленин кўчасида икки қаватли дорихона қуриляпти. Фурқат кўчасида бўлса, болалар боғчаси қад кўтаради. 563 ўқувчига мўлжалланган икки қаватли мактаб қурилиши ниҳоясига етай, деб қолди.

Шаҳар Советида 50 жонкуяр депутат бўлиб, аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Уларнинг бетиним ҳаракати туфайли охирги уч йил ичида шаҳарда кўплаб ободончилик ишлари амалга оширилди. Тўртта йигирма квартирали уй фойдаланишга топширилди. Эндиликда бу хонадонларда 80 га яқин оила истиқомат қилмоқда. 600 ўқувчига мўлжалланган мактаб қурилиб, битказилди.

Шаҳар кўчаларига асфальт ётқизилди. Хонадонларга водопровод суви кириб келди. 10 километрга яқин электр сими тортилди. Жамоатчилик кучи билан учта чойхона, бир қатор озиқ—овқат магазинлари бунёд этилди. Ўтган йил аҳолига ёрдам тариқасида 300 минг дона ғишт, 30 минг дона шифер, 100 квадрат метрдан ортиқ тахта берилди.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДАН

ЯНГИ ташкил этилган Пискент райони зонасига 8 та йирик хўжалик кирди. Ленин номли, Калинин номли, Тельман номли, Охунбобоев номли, Свердлов номли, «Гулистон» колхозлари, 1 ва 2-«Пискент» совхозлари ана шулар жумласидандир. Ўрта Чирчиқ районидан 2 ва 3-«Оҳангарон», боғдорчилик, виночилиник совхозлари ўтди.

Хўжаликларда яратувчилик меҳнати билан банд бўлган қишлоқ коммунистлари, ишчи ва деҳқонлари юбилей йилида катта зафар қучдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1970 йилда республика партия активи йиғилишида сўзлаган нутқидан руҳланган район меҳнаткашлари ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олишди. Омилкор хўжаликларда барча кўрсаткичлар бўйича йиллик план муваффақиятли адо этилди. «Оқ олтин» ижодкорларининг туҳфаси айниқса қувончли бўлди. Она-Ватан хирмонига район бўйича 38 минг тоннадан ортиқ зар тўкилди. Районда пахтачилик тарихида биринчи марта 14275 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26,7 центнердан баракали ҳосил олинди. 6 та колхоз, 2 та совхоз пахта тайёрлаш ва уни давлатга сотиш йиллик планини шараф билан адо этди.

Бу ўринда 1-«Пискент» совхозининг азамат заршунослари жасорат ва матонат намуналарини кўрсатиб, доҳиймиз В. И. Ленининг юз йиллик муборак тўйига муносиб совға армуғон этишди. 3710 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 29,9 центнердан хирмон кўтариб, ялпи ҳосилни 11088 тоннага етказишди. Бу планда белгиланганидан 2547 тонна кўпдир.

1970 йил—зафарлар йили бўлиб, райондаги барча колхозларда. қувончли якунланди. Ленин номли колхоз пландаги 800 тонна ўрнига 1219,8 тонна, Калинин номли колхоз 3100 тонна ўрнига 4134,3, «Гулистон» колхози 2670 тонна ўрнига 3343,7, Тельман номли колхоз 2065 тонна ўрнига 2552,4, Охунбобоев номли колхоз 3120 тонна ўрнига 3768,6, Свердлов номли колхоз 3025 тонна ўрнига 3618,5 тонна пахта армуғон этди. 2-«Пискент» совхози заршунослари ҳам юқори марради қўлга киритдилиар. Улар пландаги 6630 тонна ўрнига 8186,8 тонна «оқ олтин» хирмони тиклашди.

Она юртимизнинг бойлигига бойлик қўшиб, жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётган, район довруғини баланд кўтариб келаётган азамат пахтакорлар кўплаб топилади. Бу тиниб-тинчимас саховат қалб эгалари айниқса юбилей йилида катта жасорат кўрсатиб меҳнат қилишди. Тельман номли колхознинг отахони, пахтакорлар сардори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳакимполвон Қодиров ана шу меҳри дарёлардан биридир. Бободеҳқон бошчилик қилаётган бригада шунқорлари ҳар галдагидек 1970 йилда ҳам катта зафар қучдилар. Мавжуд 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39,3 центнердан хирмон йиғилди.

«Гулистон» колхозида Фикри Бадалов бошчилик қилаётган бригада аъзолари ҳам юбилей йилини муваффақиятли якунлашди. 295 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,4 центнердан ҳосил кўтаришди. Қалби олов дала гвардиячиларининг жанговар отряди ҳам самарали меҳнат қилди. Улар «зангори кема» лар ёрдамида барча ҳосилнинг 25 минг тоннасини териб беришди. 2-«Пискент» совхозининг донгдор механизатори Ҳаким Бегматов, «Гулистон» колхозидан М. Мусаев, И. Сарибоев, Охунбобоев номли колхоздан Қ. Тўрақулов, Ф. Салохиддинов, 1-«Пискент»дан М. Шоазимов, Э. Қораев, А. Турдиев каби шунқорлар ўз машиналарининг бункерларидан 130—180 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

— Партиямиз XXIII съезди Директивалари ва қатор тарихий Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ этаётган районимиз меҳнаткашлари саккизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлашди,— дейди Пискент район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Солижон Воҳидов.— Партия ва ҳукуматимизнинг ирригация ва мелиорация ишларига жиддий эътибор бераётгани, шунинг натижасида экин майдонларининг кенгаётганлиги туфайли йил сайин пахта ҳосилдорлиги ортиб бормоқда. 1966—1970 йилларда райондаги колхоз ва совхозларда 25,9 километр узунликдаги каналларга бетон ётқизилди. 2230 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 919 гектар ерда капитал планировка ишлари амалга оширилди Янгидан 995 гектар майдон ўзлаштирилди. Шу тадбирларни амалга ошириш туфайли беш йилликда пахтадан юқори ҳосил тўпланди. Деҳқонларнинг турмуш шароити янада яхшиланди.

Тўққизинчи беш йилликда район хўжаликларида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига янада ошиб боради. 1975 йилга келиб Ленин номли колхоз 970 тонна, Калинин номли колхоз 3800 тонна, «Гулистон» колхози 2850 тонна, Тельман номли колхоз 2280 тонна, Охунбобоев номли колхоз 3350 тонна, Свердлов номли колхоз 3500 тонна, 1.«Пискент» совхози 9400 тонна, 2-«Пискент» совхози 7250 тонна пахта етказиб беради.

Ана шу кўрсаткичларга эришмоқ учун хўжаликларда кўплаб суғориладиган ерларни ўзлаштириш кўзда тутилмоқда. 1971—1973 йиллар давомида район бўйича 3520 гектар ер ўзлаштирилади. Жумладан, Калинин номли колхоз территориясида 800 гектар, Тельман номли колхозда 800 гектар, «Гулистон» колхозида 620 гектар, Свердлов номли колхозда 500 гектар, 1-«Пискент» совхозида 800 гектар ер ўзлаштирилади. Ана шу ўзлаштириладиган ерларнинг 2820 гектарига насослар ёрдамида сув чиқариш мўлжалланмоқда.

Шу йилнинг ўзида район суғориш системаси бошқармасида Тельман номли колхозда 200 гектар ерни ўзлаштиришга мўлжалланган лойиҳа-сметалари ҳужжатлари тайёрлаб қўйилди. Ҳозир «Ташводстрой»нинг 3-механизациялашган колоннаси ишчи ва хизматчилари жойларда сув чиқаргич насосларини ўрнатишмоқда. Қурилиш-монтаж ишлари олиб боriляпти. Яқин келажакда янги ўзлаштирилган ерларда бунёдкорлик ишлари бошланиб кетади. Обод қишлоқлар юзага келади. Турар-жой бинолари, маданий-маиший иншоотлар қурилиши мўлжалланмоқда.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Район хўжаликлари бўйича саккизинчи беш йилликда 155370 тонна пахта сотилди. Бу пландагига нисбатан 14600 тонна кўпдир.

◆ Тўққизинчи беш йилликда район бўйича 162609 тонна пахта, 7680 тонна чорва маҳсулотлари тайёрланади.

◆ 1971—1975 йиллар мобайнида 3520 гектар янги ерлар ўзлаштирилади.

◆ 1971 йилда ободончилик ишлари учун 582 минг сўм маблағ ажратилди.

ЁРҚИН УФҚЛАР

ҲОЗИР район ижроия комитетида иш айни авжига чиққан. Халқ хизматига қатъий бел боғлаган жонкуяр депутатлар, ижроком ходимлари, қишлоқ кишиларининг эртанги кунини бугунгидан ҳам фаровон қилиш, шаҳар жамолини очиш планлари, режаларини тузишмоқда.

— Бу йилги қурилиш ишларига 600 минг сўм маблағ ажратилди, — дейди райижроком раиси ўртоқ Аҳмад Дўстбеков. — 270 минг сўмлик турар-жой бинолари бунёд этиш ниятидамиз. Кичкинтойларга атаб ясли ва боғча, шунингдек, мактаб биноси қурилади. Шаҳар Советининг йўли билан ҳам кўплаб қурилиш ишлари амалга оширилади. Шаҳарда 40 квартирали иккита турар-жой биноси, 3 та йирик панелли бино қад кўтаради. Водопровод линияси иншоатининг иккинчи навбати ниҳоясига етади. Электр тармоқлари қайтадан реконструкция қилинади. Шаҳар ва район ижроия комитети учун янги бино, уч қаватли алоқа уйи бўлади. Ҳозир Тошент каналидан Пискент шаҳрига қўшимча равишда сув олиб киришга мўлжалланган насос станцияси қурилмоқда.

Шу билан бир қаторда районда яқин келажакда амалга оширилиши зарур бўлган бир қатор масалалар бор. «Бу масалалар нималардан иборат? Уларни ҳал қилиш учун қандай тадбирларни амалга ошириш керак?» Биз ана шу савол билна Пискент шаҳар ижроия комитетининг раиси Маҳаммад Ғозиев, район ижроия комитетининг раиси Аҳмад Дўсбеков, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, район Советининг депутати Сайдаз Абдазовга мурожаат қилдик:

— Шаҳарда олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари 1955 йилда тузилган бош план бўйича бажарилмоқда, — дейди. Ўртоқ М. Ғозиев ,— Бу Пискент шаҳри аҳолисининг ўсиб бораётган талабига жавоб бермаётир. Бош планда кўпқаватли турар-жой бинолари қурилиши ҳисобга олинмаган. Канализация, иссиқлик йўллари, радио сими, ер остидан ўтказилиши керак. Шундай қилинганида шаҳарда кўпқаватли иморатлар қуриш имконияти туғилади. Бу муҳим масалаларни амалга оширмоқ учун шаҳарнинг янги бош планини тузиш керак. Бу борада область архитектура бошқармаси «Госстрой», коммунал хўжалик министрлиги бизга ёрдам беришлари зарур.

— Ҳозир Пискент шаҳрида 20 мингга яқин киши яшаб турибди, — дейди депутат ўртоқ А. Дўстбеков, — улар самарали меҳнат қилиб, фаровон ҳаёт кечиришмоқда. Хонадонларга Ильич нури, водопровод кириб келган. Бироқ, аҳолининг энг қулай ва арзон ёқилғи — газ билан таъминлашда қийинчиликлар юз бермоқда. Шаҳримизни 15-трест газ билан таъмнилайди. Бу трест биздан 95 километр узоқликда, Бекобод шаҳрида жойлашган. Хонадонларни газ билан узлуксиз равишда таъминлаб туришда қийинчиликлар юз бермоқда. Ана шу муаммони енгил ҳал қилиш йўли бор. Бизни Пискент райони зонасига кирувчи Олмалиқдаги 1-трест газ билан таъминласа яхши бўларди. Чунки Олмалиқ шаҳри

РАЙОН бўйича тўққизинчи беш йилликда пахта ҳосилдорлигининг ўсиши.

Бекободга нисбатан 3—4 марта яқин. Яна область алоқа бўлимига илтимосимиз бор. Шаҳримизда, шунингдек районнинг поселка ва қишлоқларида телефон номерлари етишмайди. Бу номерларни камида 400 тага ошириш керак. 1971 йилда Пискент шаҳрида алоқа уйи қурилиши кўзда тутилган. Область алоқа бўлими бу муҳим қурилишга жиддий эътибор беришлари керак.

— Дастурхонимизнинг зийнати бўлмиш нонни Алимкент шаҳридан ташиб келтирамиз. Бу ҳол аҳолини ниҳоятда ранжитмоқда. Ўртоқ С. Абдазов, шу ҳақда фикр юритади, — Бундан тўрт йил муқаддам шаҳримизда нон заводи иншоот қурилиши бошланганди. Афсуски, қурилиш ишлари ҳамон ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бир йилдан бери бу объектда ҳеч қандай иш олиб борилмаяпти. Нон заводи қурилишини ўз зиммаларига олган «Ўзбекбирлашув» қурилиш-монтаж бошқармасининг раҳбарлари бу ўринда бепарволик қилишмоқда.

Маълумки, янги Пискент райони зонсаига Ўрта Чирчиқ районидан 2 ва 3-«Оҳангарон» совхозлари виночилик-узумчилик совхози кирди. Мазкур совхозларни бирлаштирувчи Телов қишлоқ Совети Пискент шаҳридан 65—70 километр узоқликда жойлашган. Область автомобиль трести бошқармасидаги ўртоқлар Телов қишлоқ Совети билан Пискент ўртасида янги автобус маршрутини очадилар, деган умиддамиз. Шунда районимизнинг четкаларида истиқомат килувчи аҳолига қулайлик туғилади.

Янги район меҳнаткашлари партиямизнинг шу йил март ойида очиладиган XXIV съездига катта тайёргралик кўрмоқдалар. Саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатларида иш қизғин бормоқда. Пахта заводининг ишчи ва хизматчилари, 25-кўчма механизациялашган колонна бунёдкорлари, 82-автобаза шоферлари ва бир қатор корхоналар январь ойи планини 20 январда бажариш мажбуриятини олишган.

Шу кунлари шу корхона ва ташкилотларда кундалик ва смена топшириқларини муваффақиятли адо этилаётгани ҳақида ғалаба рапортлари келиб турибди. Пискентликлар тўққизинчи беш йиллик топшириқларини тез ва соз бажариш учун курашиб, партиямизнинг бўлажак съездини қувончли меҳнат зафарлари билан кутиб олиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

И. ЮСУПОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БУ янги бинолар райондаги 2-«Пискент» совхози территориясида қад кўтарган.

ОЗОД АБДУРАҲМОНОВ фотолари.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЭНДИГИНА НАШРДАН ЧИҚДИ

К. МАРКС, Ф. ЭНГЕЛЬС, В. И. ЛЕНИН ПАРИЖ КОММУНАСИ ҲАҚИДА

Сиёсий адабиёт нашриётида ана шундай ном билан тўплам нашр этилди. Унга К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Лениннинг Париж коммунасининг тарихига, аҳамиятига ва сабоқларига бағишланган асосий асарлари, мақолалари, мактублари ва нутқлари киритилган.

(ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ, 13 январь. (ТАСС). ВИА агентлигининг Озодлик матбуот агентлигига таяниб хабар беришича, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Меконг дельтасида муваффақиятли ҳужум ўтказдилар.

Чавинь вилоятининг Канлонг районида 3 декабрдан 25 декабргача бўлиб ўтган жангларда халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари душманнинг 160 га яқин солдатини сафдан чиқардилар, икки самолётини уриб туширдилар ва 3 ҳарбий машинасини йўқ қилдилар. Ватанпарварлар 2 январда шу вилоятнинг Каук районида қўғирчоқ қўшинлар 9-дивизиясининг батальонига ҳужум қилдилар ва душманнинг 90 та солдатини тор-мор келтирдилар.

Камау вилоятида эса, ватанпарварлар декабрь ойида 26-тош йўл ёқасида қўғирчоқ қўшинлар позициясини яксон қилдилар. Улар душманнинг 30 солдатини сафдан чиқардилар ва ўқ-дори омборини ёндириб юбордилар.

ИТАЛИЯ АҲОЛИСИ

РИМ, 13 январь. (ТАСС). Марказий статистика институтининг маълумотларига кўра, 1969 йилнинг 31 декабригача Италиянинг аҳолисининг сони 54 миллион 302 минг кишига етган. 1961 йилда бўлиб ўтган охирги аҳоли рўйхатига қараганда, мамлакат аҳолиси 3 миллион 607 минг кишига кўпайган.

АСВОН — ЯНГИ МИСР РАМЗИ

Бундан ўн бир йил муқаддам Баланд Асвон тўғони тасвирини фақат совет лойиҳалаш институтларида чизма қоғозлардагина кўриш мумкин эди. Бугун эса у — ҳақиқат. 15 январда тўғоннинг қурилиши туталланганига бағишлаб расмий тантаналар ўтказилади.

«Новости» матбуот агентлигининг Қоҳирадаги мухбири Вадим Шченников Баланд Асвон тўғони бошқармасининг бошлиғи Абдил Салом Набих ҳузурида бўлиб, ундан Асвон сув иншоотининг аҳамияти ҳамда уни барпо этишда Совет Иттифоқининг ёрдами ҳақида гапириб беришни илтимос қилди. А. Набих қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

— Қадимги юнон олими Геродот «Миср—Нил эҳсони» деган эди. Мамлакатимиз тарихи бу сўзларнинг донолигини исботлаб турибди. Дарҳақиқат, Миср халқининг бутун ҳаёти ана шу улуғ дарё билан чамбарчас боғлиқ.

Ҳар йили дарёдан ўртача 84 миллиард кубометр сув оқиб ўтади. Бироқ бу сув бир меёрда оқмайди: 45 ва 150 миллиард кубометр оралиғида тебраниб туради. Ўз-ўзидан равшанки, Нил сувидан оқилона фойдаланишда катта қийинчиликлар кўндаланг бўлиб қоларди.

Мисрликлар асрлар бўйи бу дарёнинг жиловини қўлга олиш ҳақида орзу қилиб келдилар. 1902 йилдаёқ дарё оқимини изга солиш мақсадида 0,5 куб километр ҳажмда сув омборига эга бўлган тўғон қурилди. Тўғон икки марта қайта қурилиб натижада сув омборининг ҳажми 5,5 куб километрга етказилди. Бундан ташқари, Судан территориясида Жебел Аулия сув омбори барпо этилди. Бироқ, булар дастлабки уринишлар эди. Нил сувининг қарийб кўп қисми (ўртача йилига 32 миллиард кубометр) ҳеч нарсага нафи тегмай Ўртаер денгизига бориб қуйиларди.

Шунинг учун 1952 йил революциясидан кейин Миср ҳукумати Нил жумбоғини ҳал қилиш йўлларини астойдил излай бошлади. Мамлакатнинг энди ривожланиб келаётган экономикаси эҳтиёжлари бу масалага атрофлича ёндошишни тақозо этарди. Шунда Баланд Асвон тўғонини қуришга қарор қилинди. Бироқ бу ишни чет элликлар ёрдамисиз уддалаш мушкул эди. АҚШ ва Англия ҳукуматлари қурилишни маблағ билан таъминлашга розилик берганлари ҳолда Миср томонидан сиёсий ён босилишига эришмоқчи бўлдилар.

Лекин, янги Миср бундан буён империалистларга тобе бўлмоқчи эмас эди. Президент Жамол Абдил Носир ёрдам сўраб, Совет Иттифоқига мурожаат қилди. 1958 йили Миср ва СССР ўртасида бу масала юзасидан шартнома тузилди. Тўғон қурилишига 1960 йилнинг 9 январида киришилди. Ўшанда Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир қуйи канал трассасида биринчи портлашни ўз қўли билан амалга оширди.

Бу пайтда Асвонга Совет мутахассислари етиб келган эдилар. СССРдан янги техника олиб келинди. Илгари мисли кўрилмаган қурилиш бошлаб юборилди. Москвалик мутахассислар ёнида Қоҳира аҳолиси ҳам ишга киришиб кетди, ўзбек ёки украин Миср фаллоҳига техника сир-асрорини ўргата бошлади.

Алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, қурувчилар коллективининг жипслашувида совет мутахассисларининг ёрдами жуда катта бўлди. Совет мутахассисларининг сони 1964 йилнинг ўрталарига келиб 1852 кишига етди, агар улар ўз оилалари билан келишганини ҳам эътиборга оладиган бўлсак, у ҳолда биз қанчадан-қанча ҳалол ва софдил дўстлар орттирганимизни сиз яққол тасаввур эта оласиз. Совет мутахассислари биздан ҳеч нимани сир тутмадилар. Биз улар пул учун эмас, балки виждонан, мамлакатимиз тараққиёти масалаларини тезроқ ҳал этишда халқимизга чин юракдан ёрдам бериш мақсадида ишлашаётганига ишонч ҳосил қилдик. Совет мутахассислари иншоотни арзон ва содда қуриш йўлларини топдиларки, тўғон муддатидан икки йил олдин қад кўтарди.

Биз сизнинг кишиларингиз ўз зиммаларига юкланган қийин вазифаларга сидқидил қарағанликларини бениҳоя қадрлаймиз. Қисқа муддат ичида қурилишга ҳамма зарур материаллар, ускуналар, транспорт воситалари олиб келинди. Етказиб берилган ҳамма материал ва ускуналар ҳажми 750 минг тоннадан ортиқ эди. Бинобарин, гидроэлектростанциялар қурилиши бўйича халқаро экспертлардан бирининг айтишига қараганда, агар шунча электр ва гидротехника ускуналарини Ғарб мамлакатларидан олиб келинганида, Совет Иттифоқи сарфлаганидан кўра икки баравар кўп вақт керак бўлар экан.

Асвон комплекси қурилишида совет мутахассислари раҳбарлигида мисрликларни қурувчилик касб-корига ўргатиш бўйича курслар ташкил этилди. Тўғон қурилиши даврида 75 ихтисослик бўйича 18 мингдан ортиқ малакали миср ишчиси тайёрлаб чиқарилди.

Совет мутахассислари қурилиш муддатларига ҳайратда қоларли даражада аниқ риоя қилганликларини таъкидлаб ўтмасдан бўлмайди. Мана, бир неча рақам: 1964 йил 15 майда, худди белгиланган муддатда Нил янги ўзанга буриб юборилди. Ҳукуматлараро шартномада кўзда тутилганидек, 1967 йилнинг 15 октябрида биринчи гидроагрегат ток бера бошлади. Сўнгги агрегат муддатидан беш ой илгари — 1970 йилнинг 15 июлида ишга туширилди. Бу воқеа Мисрда революциянинг 18 йиллиги байрам қилинадиган кунга тўғри келди. Ҳозир Асвон ГЭСининг қуввати лойиҳадаги даражага — 2 миллион 100 минг киловаттга етди.

Асвон тўғони лойиҳасида улкан сув омбори—164,3 миллиард кубометр ҳажмга эга бўлган Наср кўлини барпо қилиш кўзда тутилган. Шунча сув Нилнинг икки йиллик оқимига тенг. Наср кўли дунёда энг катта кўллардан бири бўлади.

Асвон тўғонининг қурилганлиги туфайли Нил воҳасида экинзор ерлар 25—30 процент кенгаяди. Асвон гидроузелининг барча 12 агрегати ишга туширилиши мамлакатда электр қуввати ишлаб чиқаришни 1960 йилга нисбатан қарийб тўрт баравар кўпайтириш имконини берди.

Тўғон ҳали қурилаётган даврдаёқ иқтисодий самара бера бошлади. Масалан, 1965—70 йиллар мобайнида қишлоқ хўжалигидан олинган даромадларнинг ўзигина 242 миллион миср фунтига кўпайди. 1970 йилнинг декабри бошларигача гидроагрегатлар 6,5 миллиард киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси ҳосил қилди. ГЭСнинг электр энергиясини истеъмол қилиш ҳисобига янги химия корхоналари фаллоҳларга минерал ўғитлар етказиб беради.

Яқин кунларда тўғон рўпарасида дўстлик рамзи —84 метрли монумент қурилиши ниҳоясига етказилади. Бу монумент Совет ва Миср халқларининг қардошларча ҳамкорлигини абадийлаштиради. Бинобарин, тўғоннинг ўзи бизнинг дўстлигимизга қўйилган энг катта ёдгорликдир. Жамол Абдил Носир айтганидек, бу тўғон «бизнинг икки мамлакатимиз халқларини энг юксак идеаллар йўлида боғлаб турган араб-совет беғараз дўстлигининг рамзи бўлиб абадий қолажак».

АМЕРИКА КОМПАНИЯСИ ДАВЛАТ ИХТИЁРИГА ЎТКАЗИЛДИ

ЛА-ПАС, 13 январь. (ТАСС). Боливия ҳукумати Американинг «интернейшнл метал проссесинг компани» кон-руда компаниясини давлат ихтиёрига ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Министрлар кабинетининг мажлисида қабул қилинган декретга биноан, компания эгаларига тегишли ҳақ тўланади. Тўланадиган пул миқдорини аниқлаш учун махсус комиссия тузилди. Бу комиссия 30 кунлик муҳлат ичида ҳукуматга тегишли маълумотлар топширади.

Боливия жамоатчилигининг ғоят кенг табақалари шу компания давлат ихтиёрига ўтказилишини кўп вақтдан бери талаб қилиб келарди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА ўрнатилган кўплаб автоматик телефон станциялари Будапештдаги Белояннис номли техника алоқаси заводида тайёрланган. СССРда ишлаб турган ярим миллион абонентлар Венгриянинг ана шу заводида тайёрланган.

Суратда: завод ишчиси Винце Дулл тайёр маҳсулотнинг сифатини кўздан кечирмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.30 — **Кичкинтойларга — эртаклар.** 19.00 — **«Ахборот» информацион программаси;** 19.10 — **Халқ контроли экрани.**

Ўзбек тилида: 19.40 — КПСС XXIV съезди шарафига. **«Илғор коллективларнинг социалистик мажбуриятлари».** 20.00 — **Шеърият мухлисларига,** 20.20 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.35 — **«Съезддан-съездгача. «Ер ва одамлар».** 21.00 — **Миллионлар иқтисодий университети,** 21.15 — **«Оламга саёҳат»** (кинокўрсатув).

22.15 — **Фарғона область, Ленинград район «ТАБАССУМ» халқ ансамблининг концерти.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 — **2-синф ўқитувчилари учун консультация** (рус тилида). 18.30 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. **Олий математика** (ўзбек тилида). 19.15 — **Олий математика** (рус тилида).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — **«Республикам таржимаи ҳоли»** (кўп серияли телевизион фильм, 3-серия, ўзбек тилида). 20.45 — **«Айбсиз айбдорлар»** (бадиий фильм, рус тилида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/I да **Аида,** 17/I да **Оққуш кўли** (кундузи), **Севилия сартароши** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/I да **Алишер Навоий,** 16/I да **Улимдан кучли,** 17/I да **Шоҳ Эдип.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/I да **Бахт тўйи,** 17/I да **Менинг жаннатим,** 18/I да **Ёшликда берган кўнгил.**

КИНО

Сўнгги ёдгорлик — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сен менинг жонимсан — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Филателистнинг ўлими — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

У ёлғиз эмасди — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4, кеч 7 ярим ва 9 да), «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун).

Нон, севги ва фантазия — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Эрамиздан миллион йил илгари (эрталаб соат 11, кундуз 1, кеч 6 да), **Гул ва тош** (ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 8,20 минутда) — «КЎКЧА».

Оқ флюгер — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва 5 яримда).

Резидентнинг тақдири — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9 да).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

ҚИШКИ СПОРТ ТУРЛАРИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИЛАР УЧУН!

16 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

Оммавий равишда

КОНЬКИДА ЯХМАЛАК ОТИШ БОШЛАНАДИ

Конькида яхмалак отиш малакали тренерлар **ОЛЬГА ШИН** ва **ГЕННАДИЙ КНЯЗЕВЛАР** раҳбарлигида ўтказилади.

МУЗИКА ЖЎР БЎЛАДИ.

Ҳар куни эрталаб соат 11, кундуз 2,5 ва кеч 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Касса эрталаб соат 9 дан очиқ.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда филология факультетининг деканати ўқитувчи И. Эгамбердиевага онаси

Баҳри ЭГАМБЕРДИЕВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. Д. Журин номидаги Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти коллективи катта илмий ходим, техника фанлари кандидати Р. Р. Абдурауповга отаси

Абдурауп АБДУЛЛАЕВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Трофим Подолин

Махсус командировка

Лонов чўнтагидан қимматбаҳо «Данхилл» фирмасининг зажигалкасини чиқарди.

— Менинг сизга арзимас совғачам бор,— деди у ва зажигалкани денгизчига тантанавор тутқазди. Хаутон чинакамига хурсанд бўлиб кетди. Кутилмаганда юзи ёришиб:

— Ё раббий, ахир бу соф олтин-ку!—деди Хаутон.

— Бўлмасам-чи,— кулди Лонов,— биз америка денгизчилари олдида хотамтой ҳам ип эшолмайди.

Совға Хаутон кайфиятини аъло даражага келтирди.

— Сиз менга бемалол суянишингиз мумкин!— у ўз ҳамсуҳбатини ишонтирди,— яхшиликка яхшилик марднинг иши эканлигини Хаутон билади.

«Ҳарбий-денгиз атташеси ёрдамчиси» ва Британиянинг истефодаги денгизчиси келаси ойда Лондонда учрашишлари ҳақида бир тўхтамга келдилар.

Хаутон Лоновнинг айрим топшириқларини сидқидилдан бажара бошлади. Лекин разведкачи унга қаттиқ шубҳа билан қаради.

Англия разведкаси Хаутонни қўлга олиб, сохта Алек Жонсон тўғрисида маълумотлар тўплаш учун ундан фойдаланиши эҳтимолдан холи эмас эди.

Кунларнинг бирида Хаутон Алек Жонсоннинг қаерда яшашлиги билан роса қизиқди. Яна бир бор Лондонда учрашганда уйингизга бораман, деб ялиниб-ёлборди. Шунда Лонов таъқиб қилинмаётганлигига амин бўлиш учун шаҳарда узоқ вақт айланиб юришга мажбур бўлди.

Орадан бироз вақт ўтгач, Хаутон ажойиб бир таклиф билан келди. Нима учундир Банти деб аталадиган энг яқин таниши Этель Жи хоним ёрдамида муҳим ҳужжатлар келтира олишини айтди. У НАТОнинг айрим ҳарбий планларини ойдинлаштирувчи, Англия томонидан иттифоқчилари билан биргаликда ўтказилган ҳарбий-денгиз машқларига доир материалларга дахлдор бўлиб, Лонов учун муҳим бўлган бошқа маълумотларни ҳам топа олиши мумкин экан.

Банти Жи иш юритувчи бўлиб ишларди. Ўз муассасасида бўлган барча маҳфий ҳужжатларни кўздан кечира олиши мумкин эди.

Разведкачини керакли ҳужжатларни суратга олиб ўтириш ташвишидан халос қилиб, у одатан, шахсан Лонов учун ортиқча бир нусха тайёрлатарди.

Лонов Хаутоннинг таниши ҳақида анча-мунча нарса билса ҳам узоқ вақт у билан учрашмай юрди. Юзма-юз мулоқатда бўлиш учун алоҳида зарурат йўқ эди. Лонов яширин иш қонун-қоидасига амал қилиб, ўзи билан боғлиқ бўлган кишилар доирасини ҳар доим озайтиришга ҳаракат қилар эди.

Ниҳоят, куз охирида Лонов Банти Жи билан учрашмоқ лозим, деган хулосага келди. Учрашув Кингстондаги бозорда, дорихона олдида бўлди. Георгий қаршисида қирқларга борган, бироз тўлишган, унча ҳусндор бўлмаган аёл турарди. Банти ўз ташқи кўринишига унча аҳамият бермас экан шекилли, сочлари эскича модада кесилган, кийимлари камтарона эди.

Банти Лоновда яхши таассурот қолдирди. Унинг кучли, балким, тенгги йўқ қобилият соҳибаси эканлиги сезилиб турарди. Банти Хаутондан ажраб қолишдан қўрқиб, Лоновга ёрдам беришга розилик берганга ўхшарди:

ПОЛКОВНИК ЛОНОВ:

—Ишончим комилки, биз ҳибсга олинганимиздан кейин агар Хаутон полиция билан тил топишиб кетмаганда, Банти Жи сўроқларда ўзини мардонавор тутарди. Бундай пайтларда Англияда айтилганидек, денгизчи биринчи бўлиб «сайрай бошлади». Лекин «сайраш»ни унчалик қотирмаса ҳам, ҳар ҳолда, астойдил ҳаракат қиларди.

Турли хил топшириқларни бажаришда Хаутон ва унинг таниши ҳиссасини жуда орттириб юбориш ҳақиқатга тўғри келмайди. Кўп нарсаларни Лонов таваккал қилиб уларга топширмас эди. Тўғриси, баъзи топшириқларнинг улар уддасидан чиқа олмас ҳам эдилар. Ҳатто Англия журналларидан бири Хаутонни Лоновнинг «асосий ахборотчиси» деб атади.

Маълумки, бу ҳақиқий аҳволга мутлақо тўғри келмайдиган гап. Лекин, Хаутонғача у сингари шахслар билан ишлаш борасида Лоновнинг тажрибаси бўлганлигини, албатта, айтиб ўтиш керак. Одатан, қандай олижаноб мақсадларга хизмат қилаётганликларини тушуниб етишгач, улар яхши томонга ўзгаришарди. Бу фақат умумий ишгагина эмас, уларнинг ўзларига ҳам фойда келтирар эди.

Балким, Хаутон ҳам шундайлардан бири бўлиши мумкин эди...

ТОМ УЙИДАГИ ЎТИРИШ

Университетдаги машғулотлар ўз навбатида давом этарди. Лекциялар... Семинар... Баҳслар... Дарслар рўйхатининг кўринишдан анча бўшлигига қарамай, эрталабдан кечгача кун турли хил вазифалар билан планлаштириб, тўлдириб қўйилган эдики, канадалик студент Гордон Лонсдейл уларни иложи борича намунали бажаришга ҳаракат қиларди.

Ҳар куни пивохонага бориб туриш курсдошлар билан яхшигина алоқалар ўрнатиб олишда ёрдам берди. Пивохона студентларни бир-бири билан яқинлаштирди. Бунга Том Поуп яна ҳам кўпроқ ҳисса қўшди.

— Менга қара, Гордон,— деди бир куни лекциялар олдидан у Лоновга,— агар бугун сени ўтиришга таклиф қилсам, нима дейсан? Фотоаппаратингни олвол. Бизга эсдалик учун расмлар олиб берасан.

Лекциялар орасидаги танаффусда Поуп ҳамма студентларни ва баъзи ўқитувчиларни ўтиришга — «йигитлар улфатчилигига» айтиб чиққанини Георгий кўрди.

Канадалик дипломат бойваччалардай яшар ва бадавлат районда данғиллама квартирада турарди. Меҳмонлар аввало тўда-тўда бўлиб тик оёқда гурунглашиб, содали сув ёхуд апельсин шарбати аралаштирилган виски ёки жин сингари «қуюқ» ичимликлардан танаввул қилиб туришди. Сўнгра спиртли обизамзам ичига кўпроқ кирган сайин жамоа секин-аста сершовқин бўла борди, сиёсат, хонимлар, об-ҳаво, бўлажак пойгалар ва эндигина тамом бўлган футбол матчи каби турли мавзуларда гап кетди. Ўтиришнинг деярли ҳамма қатнашчилари ярим дунёни айланиб чиққан жаҳонгашталар бўлганлиги учун таассуротлар билан ўртоқлашиш кўпроқ эди.

— Узлатга чекинишни ҳеч хоҳламаган қари ҳинду билан бўлган воқеа эсингдами,— Георгий қулоғига гап чалинди,— у ўзининг «доджи»да эмаклаб юрганда, бизнинг йигитларимиз кичкинагина авария қилишди, шундаям ўлмабди-я... Биласизми, кейин уни қандай қилиб ўлдирдик? Эшитсангиз кулавериб ичагингиз узилади...

«Ҳа, ҳа, буни эслаб қолса арзийди»,— дилидан ўтказди Георгий.

Лонов ўзини жуда яхши сезарди. Ҳамма нарса кўнгилдагидай бўлмоқда эди.

— Гордон,— Георгийнинг енгидан тортди мезбон,— зерикмаяпсанми?

— Йўғ-э.

— Фотоаппарат борми?

— Ҳа.

— Келтир тезроқ...

Курсдошлар илгаритдан Лонсдейлнинг энг катта эрмаги суратга олиш эканлигини билишар эди.

Сўнгги бўлмаган шу хурсандчилик кечасида у ҳаммага юборворишга ваъда қилиб ўнлаб расмлар олди. Бу кеча семестрнинг охирги кунида бўлаётгани учун йиғилганларнинг адресларини ҳам ёзиб қолди. Қисқаси, бу кутилмаган ажойиб бир фурсат эдики, гаҳ деганда қушлар унинг қўлига қўниб тураверди.

Вақт ўтиши билан Лонсдейл курсдошлари ўзларининг афсоналарига камдан-кам риоя қила бошладилар. Натижада уларнинг унвонларини, улар қарам бўлган махсус хизмат номларини, ҳатто, аввалги лавозимларини ҳам билиб олиш мумкин бўлди. Ҳамон ўтиришлар ташкил қилаётган Том Поуп ўзи сезмаган ҳолда бу борада кўп имкониятлар яратиб берди. Баъзан бундай кечалар — «йигитлар улфатчилиги», баъзан эса хотинларни бошлаб келадиган сархуш учрашувлар бўларди. Шундай қилиб Георгий альбомида (албатта, Марказда ҳам) «разведкачи хоним»ларнинг суратлари ҳам пайдо бўлди.

(Давоми бор).

(Боши газетамизнинг 19, 22, 24, 26, 30, 31 декабрь, 6, 7, 8, 9 ва 12, 13 январь сонларида).

Спорт

МУСОБАҚА БОШЛАНДИ

Ўзининг шахмат анъаналари билан машҳур Голландиянинг Беверwikе шаҳрида бошланган халқаро «Хоговен-турнир» мусобақасининг биринчи турини «Дўстона қўл олишувлар» деб таърифлаш мумкин. Битта учрашувдан ташқари бу турдаги ҳамма ўйинлар дуранг натижа билан тугади: С. Глигорич (Югославия) — В. Корчной (СССР), Л. Лендьел (Венгрия) — Б. Ивков (Югославия), М. Найдорф (Аргентина) — Ф. Куйперс (Голландия), Э. Мекинг (Бразилия) — К. Лангевег (Голландия), Ф. Олафссон (Исландия) — В. Горт (Чехословакия). Яқинда тугаган зона мусобақаси ғолибларидан бири, жаҳон чемпионлигига даъвогар ёш шахматчи Р. Хюбнер (ГФР) билан жаҳоннинг собиқ чемпиони Т. Петросян ўртасидаги учрашув ғоят қизиқарли ўтди. Беш соатлик кескин курашдан сўнг бу ўйин кечиктирилди.

●

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Ленинграднинг «Зенит» футболчилари Ғарбий Германия сафаридан қайтиб келдилар. Улар сафарининг натижаси икки ғалаба, бир дуранг ва бир мағлубиятдан иборат бўлди.

Ленинградликлар Оберхаузен шаҳрининг олий лигада ўйновчи клуби билан 1:1 ҳисобида дуранг қилдилар. Бунда совет футболчиларидан Бурчалкин тўп киритди. Иккинчи ўйинни «Зенит» Билефельд шаҳрида «Арминия» клуби билан ўтказди. Олий лигада мусобақалашувчи бу клуб дарвозасига Гончаров киритган ягона тўп «Зенит»га ғалаба келтирди, лекин учинчи лигада иштирок этувчи «Фелберт» клуби меҳмонларни 3:2 ҳисобида ютишга муваффақ бўлди.

●

Ўзбекистон Давлат физкультура институтида қиличбозлик тўгараги мунтазам ишлаб турибди. Физкультура ўқитувчиси Олег Ротань шогирдларига спортнинг бу тури «сир»ларини ўргатмоқда.

Т. КАРИМОВ фотоси.

БАҚА... ҒОЛИБ

Ишдан қайтаётган эдим. Ғалати бир олишув мени тўхташга мажбур этди. Бир метрча келадиган олачипор илон дам у ёққа дам бу ёққа чайқаларди. Синчиклаб қарасам, муштумдек келадиган бақа унинг оғзидан тишлаб олган, Ҳаммаёқ қон. Лекин, у қайси бирининг қони, ажратолмадим.

Олишувнинг оқибати нима билан тугаши қизиқтириб қолди. Яқинроқ келиб томоша қила бошладим. Билмадим, бақа оғзини қаттиқроқ юмдими, илон жон-жаҳди билан тўлғана бошлади. Кейин қимирламай қолди. Бақа эса оғзидан илоннинг бошини чиқариб ҳиёл нари кетди. У ниҳоятда ҳолдан тойганини сезиш қийин эмасди. Бироз бағрини ерга бериб тин олган бақа чўзилиб ётган рақибига қаради-да, сакраб-сакраб ўт-ўлан орасида кўздан ғойиб бўлди....

Афсуски, илон қандай қилиб бақанинг оғзига тушиб қолганини кўра олмадим, кечиккан эканман. Лекин шу воқеадан сўнг бақа илонни енгишига ишонч ҳосил қилдим.

Т. ТУРҒУНБОЕВ,

Навоий номли колхоз, Оққўрғон райони.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

№ А—1667. ИНДЕКС — 64697. Р — 04135